

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра конституційного, адміністративного та трудового права
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК Міграційне право

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Правоохоронна діяльність
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 26 Цивільна безпека
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

Викладач **к.ю.н., доцент КУПІН АРНОЛЬД ПАВЛОВИЧ**

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>Міграційне право, ВК, вибіркова</i>
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>
Викладач	<i>Купін Арнольд Павлович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та трудового права юридичного факультету;</i>
Контактна інформація викладача	<i>Телефон кафедри (061)769-86-09, телефон викладача 0952301112, E-mail викладача arnoldkupin@gmail.com</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>Згідно з розкладом занять – https://zp.edu.ua/yurydychnyy-fakultet; дистанційне навчання – https://moodle.zp.edu.ua/</i>
Обсяг дисципліни	<i>Кількість годин – 150, кредитів – 5, розподіл годин (лекції – 26, практичні – 26, самостійна робота – 98, індивідуальні заняття – 11), вид контролю: залік</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій – https://zp.edu.ua/yurydychnyy-fakultet</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<i>Пререквізити навчальної дисципліни. Перелік дисциплін, вивчення яких має передувати дисципліні: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Судові та правоохоронні органи». Компетентності, що полегшують засвоєння дисципліни: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Постреквізити навчальної дисципліни: виробнича практика. Перелік дисциплін, для вивчення яких є обов'язковими знання, здобуті при вивченні цієї дисципліни: Адміністративна діяльність</i>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Міграційне право» присвячена вивченню комплексу актуальних питань, спрямованих на забезпечення підготовки правоохоронців, здатних ефективно, з максимальною безпекою для власного життя і здоров'я, здійснювати виконання професійних завдань.</p> <p>Відповідно до освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність», вивчення дисципліни «Міграційне право» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:</p> <p>Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.</p> <p>Загальні компетентності. ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності. СК2. Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги</p> <p>Навчальна дисципліна «Міграційне право» забезпечує досягнення програмних</p>	

результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою: РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності. РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності. РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях. РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами. РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності. РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності. РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань. РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності. РН23. Здійснювати заходи з виявлення, запобігання, припинення та документування правопорушень, пов'язаних зі збройною агресією РФ проти України, через законодавче забезпечення прав і свобод громадян, які знаходяться на окупованих територіях, правове забезпечення протидії колабораціонізму, відновлення правосуддя, підвищення рівня сприйняття закону населенням.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Міграційне право» є підготовка висококваліфікованих спеціалістів та набуття ними знань основних положень законодавства, що регулює міграційні процеси, практичних навичок використання правових інструментів для регулювання суспільних відносин у цій сфері, вміння використовувати необхідні знання при виявленні та припиненні порушень міграційного законодавства України.

5. Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є набуття знань щодо: основних положень міграційного законодавства України, що регулює статус іноземців та осіб без громадянства, підстави та порядок відповідальності; завдання основних підрозділів у сфері міграції; види заходів, які застосовуються працівниками під час виконання завдань у сфері міграції; особливості змісту суспільних відносин, що виникають у сфері міграції; основні проблеми, які є актуальними у сфері протидії нелегальній міграції; тенденції щодо подальшого розвитку суспільних відносин у сфері міграції, а також напрями реформування у конкретний період часу; систему, структуру та основи організації діяльності підрозділів у сфері міграції; порядок застосування заходів до іноземців та осіб без громадянства; форми взаємодії органів внутрішніх справ з іншими правоохоронними органами, місцевим самоврядуванням та громадськістю; зміст процесуальних документів, які складаються під час діяльності у сфері міграції.

6. Зміст навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні засади міграційного права

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ, МЕТОД, СИСТЕМА ТА ДЖЕРЕЛА МІГРАЦІЙНОГО ПРАВА. СУБ'ЄКТИ МІГРАЦІЙНОГО ПРАВА.

Поняття, предмет і метод міграційного права України. Система та інститути міграційного права. Принципи міграційного права України. Джерела міграційного права: поняття, система, види. Поняття, ознаки, види та структура міграційно-правових норм.

Поняття та види суб'єктів міграційного права. Правовий статус громадян України,

як суб'єктів міграційного права. Правовий статус внутрішньо-переміщених осіб. Іноземці та особи без громадянства, як суб'єкти міграційного права. Призначення та повноваження Державної міграційної служби України.

ТЕМА 2. ІНСТИТУТ ГРОМАДЯНСТВА В МІГРАЦІЙНОМУ ПРАВІ.

Правовий інститут громадянства в Україні. Документи, що підтверджують громадянство України. Порядок та підстави набуття громадянства України. Набуття громадянства України за народженням. Набуття громадянства України в наслідок прийняття до громадянства. Підстави та порядок припинення громадянства України та скасування рішень про набуття громадянства України.

ТЕМА 3. МІЖНАРОДНЕ МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО

Правове регулювання міграційних відносин в країнах Східної Європи. Діяльність Ради Європи у сфері міграції населення. Міграційне право Європейського Союзу. Правове регулювання міграційних процесів у США та Канаді.

Змістовий модуль 2. Окремі інститути міграційного права.

ТЕМА 4. ІНСТИТУТИ ІМІГРАЦІЇ ТА ЄМІГРАЦІЇ В МІГРАЦІЙНОМУ ПРАВІ.

Поняття та правові підстави інституту імміграції в законодавстві України. Підстави імміграції в Україну. Процесуальний порядок та особливості отримання дозволу на імміграцію в Україну.

Підстави і порядок оформлення іноземцям документів на в'їзд в Україну. Поняття візи та візових документів. Типи віз. Порядок реєстрації іноземців в Україні. Строки тимчасового перебування іноземців в Україні.

Види еміграції. Причини еміграції. Документи, що дають право громадянину України на виїзд з України і в'їзд в Україну. Порядок перетинання громадянами України державного кордону України. Порядок оформлення документів для постійного проживання громадян України за кордоном. Підстави для тимчасового обмеження права громадян України на виїзд з України. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності з питань виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України.

ТЕМА 5. ІНСТИТУТ СВОБОДИ ПЕРЕСУВАННЯ ТА ВІЛЬНОГО ОБРАННЯ МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ (ПЕРЕБУВАННЯ).

Правова природа та сучасний стан інституту свободи пересування та вільного обрання місця проживання (перебування) в Україні. Порядок реєстрації та зняття з реєстрації громадян за місцем проживання (перебування).

Поняття, зміст та правова підстава інституту еміграції в національному законодавстві. Порядок перетинання державного кордону громадянами України. Особливості виїзду за кордон неповнолітніх та недієздатних осіб. Проїзні документи, що дають право на перетинання державного кордону за законодавством України. Поняття та призначення прикордонного контролю. Правові підстави заборони виїзду громадян України за кордон.

ТЕМА 6. ІНСТИТУТ ПРИТУЛКУ В МІГРАЦІЙНОМУ ПРАВІ.

Інститут притулку в міжнародному та національному законодавстві. Адміністративно-правовий статус біженця, особи, яка потребує додаткового або тимчасового захисту, як суб'єктів міграційних процесів. Допоміжний захист осіб: додатковий захист та тимчасовий захист. Процесуальний порядок набуття статусу біженця та особи що потребує додаткового захисту в Україні.

ТЕМА 7. ЗАХОДИ ПРИМУСУ В МІГРАЦІЙНОМУ ПРАВІ.

Місце міграційного примусу в системі управлінсько-примусових заходів. Поняття та особливості міграційно-примусових заходів. Види міграційно-примусових заходів.

Підстави, особливості та порядок скорочення строку тимчасового перебування на території України. Підстави та процесуальний порядок прийняття рішення про примусове повернення іноземців та осіб без громадянства. Радмісія за законодавством України: поняття та пр\

єзначення. Процедура примусового видворення іноземців та осіб без громадянства.

ТЕМА 8. ІНСТИТУТ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В МІГРАЦІЙНОМУ ПРАВІ.

Юридична відповідальність у міграційній сфері. Види міграційних деліктів. Суб'єкти міграційної відповідальності. Процесуальний порядок притягнення осіб до відповідальності за порушення міграційних норм.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Предмет, метод, система та джерела міграційного права. Суб'єкти міграційного права	лекційне та семінарське заняття	8
2.	Інститут громадянства в міграційному праві	лекційне та семінарське заняття	8
3.	Міжнародне міграційне право	лекційне та семінарське заняття	8
4.	Інститут імміграції в міграційному праві	лекційне та семінарське заняття	8
5.	Інститут свободи пересування та вільного обрання місця проживання (перебування)	лекційне та семінарське заняття	8
6.	Інститут притулку в міграційному праві	лекційне та семінарське заняття	4
7.	Заходи примусу в міграційному праві	лекційне та семінарське заняття	4
8.	Інститут юридичної відповідальності в міграційному праві	лекційне та семінарське заняття	4

8. Самостійна робота

Опанування питань відповідно до методичних вказівок до самостійної роботи з навчальної дисципліни з наступних тем:

Предмет, метод, система та джерела міграційного права. Суб'єкти міграційного права

Інститут громадянства в міграційному праві

Міжнародне міграційне право

Інститут імміграції в міграційному праві

Інститут свободи пересування та вільного обрання місця проживання (перебування)

Інститут притулку в міграційному праві

Заходи примусу в міграційному праві

Інститут юридичної відповідальності в міграційному праві.

Консультативна допомога – 2 год. на академічну групу.

Контрольні заходи: залік.

Консультативна допомога здобувачу вищої освіти надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і здобувача вищої освіти за графіком консультацій (не менш ніж 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);
- відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) (один раз на 2 тижні);
- листування за допомогою електронної пошти *arnoldkupin@gmail.com* (у форматі 24/7 кожного дня);
- відеозустріч, аудіоспілкування або смс у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача);
- спілкування по телефону (за графіком консультацій викладача).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Критерієм успішного підсумкового оцінювання навчання студента є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом засвоєння навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних показників, котрі у формалізованому вигляді знаходять відображення в числовій (рейтинговій) шкалі. Таких порогових рівнів три:

1. Підсумкова оцінка з першого модулю (O_{M1}), яка складається з поточної оцінки за 4 семінарських заняття ($4 \times 15=60$ балів) та модульну контрольну роботу у вигляді тестового завдання (40 балів), тобто $O_{M1} = O_{сем} + O_{мкр1} = 60 + 40 = 100$.

2. Підсумкова оцінка з другого модулю (O_{M2}), яка складається з оцінки індивідуального навчально-дослідного завдання (75 балів) та письмової модульної контрольної роботи (25 балів), тобто $O_{M2} = O_{інд} + O_{мкр2} = 60+40 = 100$.

3. Підсумкова оцінка за залік: $O_E = (1_{п} + 2_{п} + 3_{п}) \times 4 = (5 + 10 + 15) \times 4 = 100$

Загальна підсумкова оцінка за семестр, визначається за формулою: $O_{заг. підс} = O_{M1} + O_{M2} + O_E / 3$

Поточна аудиторна та самостійна робота								Підсумкова оцінка	Загальна підсумкова, оцінка (сума балів)
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					Залік	$\frac{100+100+100}{3} = 100$
100			100					100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T1-8	
100			100					100	

У відповідних документах, зокрема у відомості обліку успішності, оцінка виставляється за нижче наведеною 100-бальною шкалою.

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» - від 90 до 100 балів.

Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» - від 75 до 89 балів.

Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить

правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» - від 60 до 74 балів.

Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» - від 35 до 59 балів.

Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» - від 0 до 34 балів.

Студент не володіє навчальним матеріалом.

10. Інформаційне забезпечення курсу

Міграційне право України : підручник / [С.М. Гусаров, А.Т. Комзюк, О.Ю. Салманова та ін.]; за заг. ред. д-ра юрид. наук, чл.-кор. НАПрН України С.М. Гусарова. Харків : Дім реклами, 2016. 296 с.

Міжнародне публічне право : підручник / [Андрусевич А. О., Буткевич О. В., Гутник В. В. та ін.] ; за ред. В. М. Репецького ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Ф-т міжнар. відносин. 2-ге вид., стер. Київ : Знання, 2012. 437 с.

Римаренко Ю. І. Міжнародне міграційне право : підручник : ун-т. курс / Ю. І. Римаренко ; Київ. нац. ун-т внутр. справ ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького ; Ін-т законодавства Верховної Ради України ; Ун-т сучас. знань ; Маріупол. держ. гуманіт. ун-т. Київ : КНТ, 2007. 640 с. (Сер. «Міграційні процеси у сучасному світі»).

Тимченко Л. Д. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. Київ : Знання, 2012. 631 с.

Офіційний портал Верховної Ради України (законодавство). URL:

<https://www.rada.gov.ua/>

Сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>

Урядовий портал Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:

<https://www.kmu.gov.ua/>

Сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>

Сайт Національної поліції. URL: <https://www.npu.gov.ua/>

Сайт Верховного Суду. URL:

https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Офіційний вісник України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/b19>

Державна міграційна служба України. Офіційний веб-сайт. URL : <https://dmsu.gov.ua>

Міжнародна організація з міграції. Агентство ООН з питань міграції. Офіційний веб-сайт. URL : <http://iom.org.ua/ua>

11. Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилення в письмових роботах на джерела інформації у разі використання чужих ідей, розробок або

твердження; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел або списування є неприпустимим. Виявлення ознак академічної недоброчесності в будь-якій письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем. Докладно види порушень академічної доброчесності та види академічної відповідальності зазначені в Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» від 29.06.2021 р.
https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf.

Політика щодо відвідування аудиторних занять (особиста присутність здобувача вищої освіти):

Здобувачам вищої освіти рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність здобувача вищої освіти, а також виконання завдань, які здатні сформулювати загальні та фахові компетентності. Самостійну роботу здобувач вищої освіти може виконати у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/>) з подальшим захистом. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

Політика щодо дедлайнів.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач вищої освіти має право на складання контролів відповідно індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів контрольних заходів:

Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто. Здобувачі вищої освіти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються.

Політика щодо дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти.

Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено у п. 7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3.